

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Nazwa	Zagrożenia cywilizacyjne
Nazwa w j. ang.	Global catastrophic risks

Koordynator	dr Karolina Czerwiec	Zespół dydaktyczny
		dr Karolina Czerwiec
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zdobycie wiedzy na temat: 1/ najważniejszych globalnych problemów cywilizacyjnych, szczególnie globalnych problemów środowiskowych, zagrożeń głównych komponentów środowiska przyrodniczego powodowanych działalnością człowieka; 2/ sposobów likwidacji przyczyn zagrożeń w skali lokalnej, regionalnej i globalnej.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Zna główne determinanty i linie rozwojowe cywilizacji zachodniej i pozaeuropejskich	W02
	W02 Ma wiedzę w zakresie aktualnych zagrożeń cywilizacyjnych	W02
	W03 Przedstawia różnorodne działania służące ograniczeniu najważniejszych globalnych zagrożeń środowiskowych	W02

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01 Prawidłowo ocenia zasoby przyrody i środowiska globalnego oraz funkcjonowania człowieka w przyrodzie	U02
	U02 Ocenia zagrożenia powodowane działalnością człowieka i określa wpływ antropopresji na określone procesy zachodzące w środowisku	U02
	U03 Analizuje czynniki rozwoju zagrożeń społecznych	U02
	U04 Rozumie konieczność kompleksowych i interdyscyplinarnych działań na rzecz ochrony środowiska	U02

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 Ma świadomość wartości działań jednostkowych i społecznych na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom cywilizacyjnym	K04
	K02 Ma potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego, aktualizowania wiedzy o środowisku i jego ochronie	K04

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10											
10												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład kursowy z elementami wykładu konwersatoryjnego i problemowego

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X					
W02							X	X					
W03							X	X					
U01							X	X					
U02							X	X					
U03							X	X					
U04							X	X					
K01							X	X					
K02							X	X					

Kryteria oceny	<ul style="list-style-type: none"> - czynny udział w dyskusji (minimum jedna merytoryczna wypowiedź ustna podczas semestru) - zaliczony projekt grupowy (ocenie będą podlegać: merytoryczny aspekt projektu, realność realizacji celów i założeń projektu, spójność zadań).
----------------	---

Treści merytoryczne

1. Związek człowieka ze środowiskiem.
2. Zagrożenie środowiska w skali globalnej i lokalnej.
3. Przyczyny zagrożeń cywilizacyjnych (przyrost demograficzny, rozwój techniki, konflikty zbrojne, terroryzm, urbanizacja, konsumpcja).
4. Skutki zagrożeń cywilizacyjnych (zmiany klimatu, ozon w atmosferze, pustyńnienie i stepowanie, zanieczyszczenie powietrza, wód i pedosfery).
5. Zagrożenia społeczne: choroby cywilizacyjne, przestępczość, dewiacje, masowe migracje.
6. Zasady gospodarowania zasobami odnawialnymi i nieodnawialnymi.
7. Bioróżnorodność.
8. Katastrofy ekologiczne a klęski żywiołowe.
9. Kształtowanie świadomości ekologicznej.
10. Bezpieczeństwo informacji.

Wykaz literatury podstawowej

Baturo W., 2008. Katastrofy i zagrożenia we współczesnym świecie, Wydawnictwo Naukowe PWN
 Gołka M., 2016. Cywilizacja współczesna i globalne problemy, Oficyna Naukowa, Warszawa
 Kozłowski S., 2007. Przyszłość ekorozwoju. Wyd. KUL, Lublin
 Małachowski K. 2007. Gospodarka, a środowisko i ekologia. CEDEWU Wydawnictwa Fachowe, Warszawa
 Kozłowski S., 2000. Ekorozwój: wyzwanie XXI wieku, PWN, Warszawa

Wykaz literatury uzupełniającej

Czerwiec K., Jancarz-Łanczkowska B., 2014. The idea of sustainable development in the area of environmental protection at the level of lower and high school. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Biologiae Pertinentia IV*, K. Potyrała (red.). Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków, nr 174
 Potyrała K., Czerwiec K., Skrzypek W., 2017. Czy znasz Strategię Edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju (EZR)? *Aura 5/17*, dodatek ekologiczny dla szkół, nr 271, s. 1-4
 Maciąg M., Maciąg K. (red.), 2017. Zagrożenia i problemy cywilizacyjne XXI w. – przegląd i badania, Lublin
 Dobrzańska B, Dobrzański G., Kielczewski D., 2009. Ochrona środowiska przyrodniczego. PWN, Warszawa
 Siemiński M. Środowiskowe zagrożenia zdrowia. PWN Warszawa 2007
 Janikowski R., 2004. Zarządzanie antropopresją: w kierunku zrównoważonego rozwoju społeczeństwa i gospodarki, Difin, Warszawa
 Jeżowski P., 2000. Ochrona środowiska i ekorozwój, SGH
 Kowalewski A., 2006. Społeczne, ekonomiczne i przestrzenne bariery rozwoju zrównoważonego, Instytut Rozwoju Miast
 Avin S., Wintle B., Weitzdörfer J., Héigearthaigh S., Sutherland W., Rees M., 2018. Classifying global catastrophic risks. *Futures*, 102, 20-26

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	

	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2